



BÉKÉS MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL  
BÉKÉSCSABAI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: BE-02/ 21/52285-017/2019. Tárgy: Orosháza, belterület 5897, 5903 hrsz.-ú telephelyen és annak környezetében feltárt szénhidrogén-szennyeződés miatt tartós környezeti kár megállapítása  
Ügyintéző: Freiburger-Otlecz Mónika  
Telefon: (66) 362-944  
Ügyfél: MOL NyRt.  
1117 Budapest,  
Október huszonharmadika u. 18.  
KÜJ: 100170243  
KTJ: 102511476  
Mell.: változási vázrajz + területkimutatás

## HATÁROZAT

### I.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala előtt (az Orosháza, belterület 5897, 5903 hrsz.-ú telephelyen és annak környezetében feltárt szénhidrogén szennyeződés miatt) hivatalból indult közigazgatási hatósági eljárásban a MOL Nyrt. megbízásából eljáró Agruniver Holding Kft. által AGH-04004/2018. tervszámon összeállított műszaki beavatkozási tervdokumentáció, az ügyvel kapcsolatosan kiadott korábbi határozatok, továbbá Tóth Tibor egyéni vállalkozó földmérő mérnök geodéziai tervező és szakértő (MMK: 04-139-2000) által készített – jelen határozat szerves részét képező – változási vázrajz alapján lehatárolt **13831 m<sup>2</sup> területrészre**

**tartós környezetkárosodást állapítok meg az alábbiak szerint.**

#### 1. A tartós környezetkárosodással érintett belterületi ingatlanok adatai, mértéke:

	<b>Az ingatlan hrsz.-a</b>	<b>A tartós környezeti károsodás területi kiterjedése (m<sup>2</sup>-ben)</b>
1.	Orosháza, belterület 4541 hrsz.	209
2.	Orosháza, belterület 4542 hrsz.	31
3.	Orosháza, belterület 4543 hrsz.	271
4.	Orosháza, belterület 4544 hrsz.	36
5.	Orosháza, belterület 4649 hrsz.	291
6.	Orosháza, belterület 4996/1 hrsz.	69
7.	Orosháza, belterület 4996/3 hrsz.	551
8.	Orosháza, belterület 4996/4 hrsz.	15
9.	Orosháza, belterület 5895 hrsz.	213
10.	Orosháza, belterület 5896 hrsz.	174
11.	Orosháza, belterület 5897 hrsz.	5772
12.	Orosháza, belterület 5898/5 hrsz.	2083

13.	Orosháza, belterület 5898/8 hrsz.	203
14.	Orosháza, belterület 5901 hrsz.	1017
15.	Orosháza, belterület 5903 hrsz.	585
16.	Orosháza, belterület 5904 hrsz.	95
17.	Orosháza, belterület 6380 hrsz.	2216

**A tartósan károsodott földterület teljes nagysága 13831 m<sup>2</sup>.**

### 3. A tartós környezetkárosodás jellege:

A földtani közeg és a felszín alatti víz szénhidrogén-eredetű szennyező anyagok – benzol, toluol, etil-benzol, xilolok, egyéb alkil-benzol, összes alifás szénhidrogén (TPH) – által okozott károsodása.

### 4. A károsodás mértéke:

4. 1. A szennyező anyagok felszín alatti vízben mért minimális és maximális koncentrációi: \*\*

Szennyező anyagok	Minimális koncentráció (µg/l)	Maximális koncentráció (µg/l)
benzol	5,4	8640
toluol	1	6040
etil-benzol	6	1130
xilolok	8	6570
egyéb alkil-benzol	60	4790
összes alifás szénhidrogén (TPH)	532	81800

A 13831 m<sup>2</sup> kiterjedésű területen önálló szabad fázisú szénhidrogén található.

4. 2. A szennyező anyagok földtani-közegben mért minimális és maximális koncentrációi

Szennyező anyagok	Minimális koncentráció (mg/kg/sz. a.)	Maximális koncentráció (mg/kg/sz. a.)
benzol	<0,005 (2019)	188 (2015)
toluol	<0,005 (2019)	901 (2011-2012)
etil-benzol	<0,005 (2019)	263 (2016)
xilolok	<0,005 (2019)	1140 (2015)
egyéb alkil-benzol	<0,005 (2019)	3900 (2015)
összes alifás szénhidrogén (TPH)	<50 (2011-2012)	25500 (2016)

\*\* A hatóság rendelkezésére álló mérési eredmények alapján

### 5. Kármentesítés érdekében szükséges beavatkozások:

5. 1. A kármentesítés keretében végzett beavatkozással a földtani-közeg és a felszín alatti víz szennyezettségét a megállapított (D) kármentesítési célállapot határértékig kell csökkenteni.
5. 2. A kármentesítési monitoringot a tartós környezetkárosodás teljes időtartama alatt folytatni kell.

### 6. A tartós környezetkárosodás miatt megállapított területhasználati korlátozások:

6. 1. A szennyezéssel érintett Orosháza, belterület 5904 hrsz. alatti ingatlanon üzemelő köztemető azon részén, ahol a felszín alatti víz és a földtani közeg szennyezett a koporsós temetés nem végezhető, a szennyezett temetőterületek talajvíz kivétele tilos.

6. 2. Az Orosháza, belterület 5903, 5898/8, 5898/5, 4541, 4649, 5897 hrsz.-ú ingatlanokon a szennyeződött felszín alatti víz és földtani közeg kiterjedésének felszíni vetületével érintett szennyezett ingatlanterületen a talajvíz kivétele tilos.
6. 3. Az Orosháza, belterület 5903, 5898/8, 5898/5, 4541, 4649, 5897 hrsz.-ú ingatlanok lakóingatlan építésére nem használhatóak.
6. 4. A feltárt talaj- és talajvíz-szennyeződést meg kell szüntetni oly módon, hogy a kármentesítési munkálatok végrehajtása után **a felszín alatti víz és földtani-közeg szennyezőanyag-tartalma nem haladhatja meg az alábbi (D) kármentesítési célállapot határértékeket:**

<b>„A1” terület rész vonatkozásában megállapított (D) kármentesítési célállapot határértékek</b>		
<b>Érintett hrsz.-ok: Orosháza, belterület 5898/8; 5901;5903;5904</b>		
Szennyező anyag	Felszín alatti víz (µg/l)	Földtani-közeg (mg/kg/sz.a.)
Összes alifás szénhidrogén	28204	7100
Benzol	8640	26,5
Toluol	6040	901
Etil-benzol	1130	348
Xilolok	6570	520
Egyéb alkilbenzol összesen	4790	1910

<b>„A2” terület rész vonatkozásában megállapított (D) kármentesítési célállapot határértékek</b>		
<b>Érintett hrsz.-ok: Orosháza, belterület 4996/1; 4996/3; 4996/4; 5895;5896; 5897; 5898/5; 6380</b>		
Szennyező anyag	Felszín alatti víz (µg/l)	Földtani-közeg (mg/kg/sz.a.)
Összes alifás szénhidrogén	13633	7100
Benzol	8640	10,4
Toluol	6040	901
Etil-benzol	1130	348
Xilolok	6570	297
Egyéb alkilbenzol összesen	4790	1910

<b>„B” terület rész vonatkozásában megállapított (D) kármentesítési célállapot határértékek</b>		
<b>Érintett hrsz.-ok: Orosháza, belterület 4541; 4542; 4543; 4544; 4649</b>		
Szennyező anyag	Felszín alatti víz (µg/l)	Földtani-közeg (mg/kg/sz.a.)
Összes alifás szénhidrogén	214	876
Benzol	358	0,52
Toluol	891	5,28
Etil-benzol	981	9,32
Xilolok	4260	4,82
Egyéb alkilbenzol összesen	4690	81

### III.

**Jelen határozat véglegessé válását követően** – a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 52. § (1) és (2) bekezdésére, valamint a felszín alatti vizek védelméről szóló

219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 33. § (2) bekezdésére figyelemmel – megküldöm jelen határozatot a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatal Földhivatali Osztályának azzal a megkereséssel, hogy az Orosháza, belterület 5897, 5903 hrsz. alatti telephelyen és annak környezetében tartósan fennálló szénhidrogén-eredetű szennyeződés miatt az érintett területek vonatkozásában jelen határozat melléklete szerinti vázrajz alapján, a rendelkező rész I. pontjában meghatározott területekre a **tartós környezetkárosodás tényét – jelen határozat ügyiratszámának, a tartós környezetkárosodás jellegének és mértékének feltüntetésével egyidejűleg – jegyezze fel.**

#### IV.

1. A döntés véglegessé válását követően: az az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 20. § (1) bekezdés b.) bb.) pontjára figyelemmel – megküldöm jelen határozatot az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Építéshatóságának azzal a megkereséssel, hogy az Orosháza, belterület 5903, 5898/8, 5898/5, 4541, 4649, 5897 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában építési tilalmat rendeljen el, továbbá megtegye a hatáskörébe tartozó egyéb szükségesnek ítélt intézkedéseket.

2. a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X.1.) Korm. rendelet 59. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel megküldöm jelen határozatot a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatal Hatósági Osztálya részére azzal a megkereséssel, hogy az Orosháza, belterület 5904 hrsz. alatti ingatlanon üzemelő köztemetőben a koporsós temetést tiltsa meg, valamint megtegye a hatáskörébe tartozó egyéb szükségesnek ítélt intézkedéseket.

3. a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel megküldöm jelen határozatot a Orosházi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének azzal a megkereséssel, hogy az Orosháza, belterület 5904, 5903, 5898/8, 5898/5, 4541, 4649, 5898 hrsz.-ú ingatlanterületeken a talajvíz kivételét tiltsa meg és a területre kiadott vízjogi engedélyeket vonja vissza, továbbá megtegye a hatáskörébe tartozó egyéb szükségesnek ítélt intézkedéseket.

#### V.

Az ügyfél a határozat ellen a Pest Megyei Kormányhivatalhoz (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett fellebbezését a közléstől számított 15 napon belül a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatalnál – mint I. fokú hatóságnál – terjesztheti elő.

A fellebbezés illetéke 5.000,-Ft, amelyet a Magyar Államkincstár 10032000-01012107-00000000 számú eljárási illetékbevételei számlájára átutalási megbízás útján (az átutalás közleményrovatában az ügyfél neve, lakcíme vagy székhelye, valamint a határozat ügyiratszámának feltüntetésével) kell megfizetni. A befizetésről szóló bizonylatot a fellebbezéshez kell csatolni.

Fellebbezni csak a megtámadott határozatra vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a határozatból közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyből az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezés jogáról szóban vagy írásban lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza.

Az I. fokú hatóság a fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezési határidő leteltét követő nyolc napon belül terjeszti fel a Pest Megyei Kormányhivatalhoz (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) – mint a fellebbezés elbírálására jogosult II. fokú hatósághoz – kivéve, ha a megtámadott döntést a fellebbezés alapján módosítja vagy visszavonja, kijavítja vagy kiegészíti.

A fellebbezést a másodfokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel megtámadott döntést és az azt megelőző eljárást megvizsgálja, ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. A másodfokú hatóság a döntést helyben hagyja, – a fellebbezésében hivatkozott érdeksérelem miatt vagy jogszabálysértés esetén – azt megváltoztatja vagy megsemmisíti. Ha valamennyi fellebbező visszavonta a fellebbezését, a másodfokú hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti.

Jelen határozatról készült közlemény közhírré tétel útján is közlésre kerül.

A közhírré tétel útján közölt döntést az erről szóló közlemény kifüggesztését követő 15. napon kell közöltnek tekinteni.

## INDOKOLÁS

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya *(a továbbiakban: Főosztály)* a BE-02/21/45655-012/2018. ügyiratszámú határozatában – az Orosháza, belterület 5897 és 5903 hrsz.-ú területen és annak környezetében feltárt szénhidrogén eredetű szennyeződés miatt – műszaki beavatkozás folytatására, valamint kármentesítési monitoring végzésére kötelezte a Mol Nyrt.-t (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18. KÜJ: 100 170 243) *(a továbbiakban: Nyrt.)*.

Ezen határozat rendelkező rész II. 12. pontjában előírásra került, hogy a tartós környezeti károsodás miatt, a szennyeződött felszín alatti víz és földtani közeg kiterjedése felszíni vetületének ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésre alkalmas vázrajzait a szennyezéssel érintett területek vonatkozásában 2019. március 31. napjáig be kell nyújtani az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz.

Az Nyrt. a fenti előírásnak a határozatban foglalt határidőn belül eleget tett.

Az Nyrt. megbízásából eljáró Agruniver Holding Kft. (2100 Gödöllő, Ganz Ábrahám u. 2. a továbbiakban: Kft.) által benyújtott iratanyag alapján – a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rend. *(a továbbiakban: Favir.)* 33. § rendelkezéseire figyelemmel, a tartós környezetkárosodás megállapítása és annak ingatlan-nyilvántartásba való feljegyeztetése ügyében BE-02/21/52285/2019. ügyszámon, hivatalból eljárás indult a Főosztályon, mint I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságon.

Az eljárás megindításáról az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény *(a továbbiakban: Ákr.)* 10. §-a szerinti ügyfeleket a BE-02/21/52285-002/2019. ügyiratszámú levelemben értesíttem, akik jelen határozat kiadmányozásáig nem éltek iratbetekintési és nyilatkozattételi jogukkal.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 29. § (1) és (3) bekezdéseihez rendelt melléklet nem rendelkezik társhatóságok jelen eljárásba való kötelező bevonásáról.

Tekintettel arra, hogy a tartós környezetkárosodás tényének ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyeztetése a felszín alatti víz – a telephely és annak környezetében fennálló – (D) határérték feletti szennyezettségi állapota miatt történik, amely vízminőségi állapot részben közegészségügyi, részben vízvédelmi hatáskört érint, valamint a Favir. 33. § (5) bek.-e értelmében a tartós környezetkárosodás fennállását a környezetvédelmi hatóság a vízvédelmi hatóság bevonásával végzi, ezért megkerestem a társhatóságokat.

Erre figyelemmel jelen eljárásban az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján a BE-02/21/52285-004/2019. ügyiratszámú levelemben megkerestem a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályát *(továbbiakban: Népegészségügyi Osztály)* azzal, hogy a rendelkezésére álló iratanyagok és dokumentációk alapján szíveskedjen véleményét népegészségügyi szempontból megadni. A Népegészségügyi Osztály a BE-06/NEO/1176-2/2019. ügyiratszámon megadta véleményét az alábbiak szerint:

*„A Békés Megyei Kormányhivatal, Békéscsabai Járási Hivatala, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Szakértői Osztály által 2019. május 09. napján megküldött BE-02/21/52285-004/2019. számú ügyiratban szakkérdés vizsgálatát kéri a MOL Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) ügyfél kérelmére az Orosháza, bezárt telep (belterület 5897, 5903 hrsz.) területen feltárt szénhidrogén eredetű szennyezéssel kapcsolatosan tartós környezetkárosodás megállapítása ügyében szakkérdés megadása eljárásban*

*Hivatkozva fenti számú megkeresésére, az Orosháza, bezárt telep (belterület 5897, 5903 hrsz.) területen feltárt szénhidrogén eredetű szennyezéssel kapcsolatosan tartós környezetkárosodás megállapítására irányuló eljárásban a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet 33. § (3) bekezdése e) pontja vonatkozásában a közegészségügyi véleményünket alábbi szerint adjuk meg:*

*A szennyezéssel érintett 5904 hrsz. ingatlanon köztemető üzemel. A temetőben a szennyeződött felszín alatti víz és földtani közeg kiterjedése felszíni vetületével érintett szennyezett*

temetőterületről a temető tulajdonost és üzemeltetőt tájékoztatni, és az érintett temetőrészen a koporsós temetést megszüntetni, talajvíz kivétel megszüntetni, megtiltani szükséges.

*Ezenkívül az 5903, 5898/8, 5898/5, 4541, 4649, 5897 hrsz.-ú ingatlanokon a szennyeződött felszín alatti víz és földtani közeg kiterjedése felszíni vetületével érintett szennyezett ingatlanterületen a talajvíz kivételének és lakóingatlan építésének megtiltása szükséges.”*

Az eljárás során az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján a BE-02/21/52285-003/2019. ügyiratszámú levelemben – vízügyi és vízvédelmi szempontú véleményének kialakítására – megkerestem a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi-Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztályát is, mint I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóságot (*továbbiakban: vízügyi és vízvédelmi hatóság*).

A vízügyi és vízvédelmi hatóság a 35600/2692-1/2019.ált. számú levelét áttanulmányozva megállapítottam, hogy az általa adott vélemény alapján – felszín alatti víz tekintetében – a tartós környezetkárosodással érintett területen az önálló fázisú szénhidrogén kiterjedése jelentősen eltért a kérelemben szerepeltetett területnagyságtól, ezért a BE-02/21/52285-009/2019. ügyiratszámú levelemben – a tényállás tisztázása érdekében – 2019. július 2. napjára egyeztető tárgyalást rendeltem el, melyre meghívtam az Nyrt.-t, a Kft.-t, valamint a vízügyi és vízvédelmi hatóságot is.

Időközben az érintett felek között külön egyeztetések folytak, majd ezt követően a vízügyi és vízvédelmi hatóság – a Kft. által rendelkezésére bocsátott iratok alapján – a 35600/2692-3/2019. ált. számú levelében módosította korábbi véleményét. Erre tekintettel a hatóságom által kitűzött egyeztető tárgyalás okafogyottá vált.

A vízügyi és vízvédelmi hatóság 35600/2692-3/2019. ált. számú módosított véleménye az alábbi:

*„Hivatkozva a hatóságunkra beérkezett fenti számú megkeresésükre a következő módosított tájékoztatást adjuk:*

*A MOL Nyrt. orosházi bázistelepén (5897 és 5903 hrsz.) szénhidrogén lefejtési és tárolási tevékenységet folytattak a 60-as évektől 1996. év első feléig. Az 5897 hrsz.-ú ingatlan területének közel 1/3-án, az ÉNy-i teleprészen 26 db tartályból álló, összesen 1 900 m<sup>3</sup> tárolókapacitású, fehéráru tárolására szolgáló földalatti tartálypark volt, melyet 1996. évben felszámoltak. A tartályparktól ÉK-re a Csizmadia Sándor u. felőli épületekig betonozott hordótároló helyezkedik el, ahol a fáradt olajat is tárolták. A telep D-i részén a kerítésen kívül a MÁV vágányokkal párhuzamosan 5 db lefejtő húzódot. A termékek (benzinek, gázolaj) betárolása az iparvágányon álló vasúti tartálykocsikból a lefejtőkön és a felszín alatt a tartályparkig vezetett csőcsordán keresztül történt. A korábbi technológia egységek, mint elsődleges szennyezőforrások 1996. évben felszámolásra kerültek.*

*A vizsgált területen kialakult szennyezettség a MOL bázistelepen korábban üzemeltetett, a fent bemutatott szennyezőforrásokon kívül külső területeken üzemeltetett potenciális szennyezőforrásokból is származik, származhat. Ezek a HALDEX Rt. szilárd tüzelőanyag tároló telepének (5895/5 hrsz.) déli részén kialakított bitumentároló medence, illetve a DÉLÉP Kft. korábbi ipartelepe (5892 és 5893 hrsz.-ú ingatlanok határán).*

*A MOL megbízása alapján a BGT Hungaria Környezettechnológiai Kft. végezte el a terület állapotfelmérését 1995. év nyarán, melynek során a felszín alatti közegek szénhidrogén szennyezettségére derült fény. A BGT. által elkészített műszaki beavatkozási tervet a hatóság 12476-2-3/2004. számú határozatában elfogadta, egyben kötelezte a MOL Nyrt.-t a műszaki beavatkozás lefolytatására.*

*A tisztítórendszer a 2006. év augusztusi próbaüzemet követően 2011. március 31-ig üzemelt. Beavatkozás tapasztalatai alapján az Agruniver Holding Kft. javasolta a terület aktuális szennyezettségi állapotának felmérését, a kockázatok újraértékelését, egyben a folyamatban lévő beavatkozás felfüggesztését. A terület részletes tényfeltárásáról szóló záródokumentációt az illetékes környezetvédelmi hatóság 12476-9-14/2012. számú határozatában elfogadta, egyben a (közben módosított) beavatkozás folytatására kötelezte a MOL Nyrt.-t, valamint előírta, hogy amennyiben a vizsgálati eredmények szerint a felszín alatti talajvíz és talaj szennyezőanyag-tartalma továbbra is meghaladja a talajvízre, illetve talajra meghatározott (D) kármentesítési célállapot határértéket, úgy beavatkozási tervet kell benyújtani a hatóságra.*

*A tényfeltárás során kimutatott szennyezettség területi eloszlása, összetétele, a területhasználatok, illetve a felmért kockázatok alapján összességében 5 részterületre határoztak meg (D) értékeket (a D részterület a szennyezettség által nem érintett területeket foglalja magába,*

melyek esetében a (B) szennyezettségi határértékek alkalmazandók, mint (D) érték), melyek a 12476-9-14/2012. számú határozat alapján talajvíz vonatkozásában az alábbiak (µg/l):

Részterület	Benzol	Toluol	Etil-benzol	Xilolok	Egyéb alkil-benzolok	TPH
A1	8 640	6 040	1 130	6 570	4 790	28 204
A2	8 640	6 040	1 130	6 570	4 790	13 633
B	358	891	981	426	4 690	214
C	9,9	121	44	168	174	1 490
D	1	20	20	20	20	100

Az Agruniver Holding Kft. által a MOL Nyrt. Orosháza, Csizmadia Sándor utcai bezárt telephelyére vonatkozóan műszaki beavatkozási tervét a környezetvédelmi hatóság BE-02/21/45655-012/2018. számú határozatával elfogadta, egyben a műszaki beavatkozás folytatására és kármentesítési monitoring végzésére kötelezte az Nyrt-t.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdése alapján tartós környezetkárosodásnak minősül, ha a rendelet alá tartozó tevékenység olyan károsodást okozott a földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben, amely a természetes folyamatok vagy beavatkozás révén a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásától számított öt éven belül sem csökken a (D) kármentesítési célállapot határérték alá.

Mivel a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásától számított 5 éven belül a talajvízben és a földtani közegben nem csökkent a szennyezettség az adott (D) kármentesítési célállapot határérték alá (felúszó CH-fázisok), ezért a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdés rendelkezése alapján a tartós környezetkárosodás ténye fennáll.

A tartós környezetkárosodás bejegyzését a (D) kármentesítési célállapot határértéket meghaladó koncentrációban szennyezett területekre szükséges bejegyezni.

A hatóságunkra 2019. július 05. napján érkezett, az Agruniver Holding Kft. 00185/0016 iktatószámú levelében foglaltak szerint a tartós környezetkárosodás bejegyzéséhez a változási vázrajz elkészítésénél a 2018. évi monitoring vizsgálatok eredményeit vették figyelembe, mely alapján (D) kármentesítési célállapot határértékig szennyezett talajvíz (önálló fázisú szénhidrogén) kiterjedése 13 831 m<sup>2</sup>.

**Okirattári nyilvántartásunkban található iratanyagok, a fent leírtak, valamint a megküldött változás-vázrajz alapján vízvédelmi szempontból javasoljuk a tartós környezetkárosodás tényét bejegyeztetni az Orosháza, 4541, 4542, 4543, 4544, 4649, 4996/1, 4996/3, 4996/4, 5895, 5896, 5897, 5898/5, 5898/8, 5901, 5903, 5904, 6380 hrsz.-ú ingatlanokra.**

**Jelen tájékoztatásunkkal a korábban kiadott, 35600/2692-1/2019.ált. számú tájékoztatásunkat visszavonjuk.**

A Favir 33. § (2) bekezdése, valamint a (3) bekezdés d) pontja az alábbiakról rendelkezik:

„33. § (2) A pontszerű szennyezőforráshoz tartozó **tartós környezeti károsodás tényfeltárást követően a környezetvédelmi hatóság** a tényfeltárási eredménye alapján **határozatot hoz**, és azt a vázrajzzal együtt megküldi az illetékes, első fokon eljáró ingatlanügyi hatóságnak a tartós környezetkárosodás tényének feljegyzése végett. Az ingatlan-nyilvántartási feljegyzésben a tartós környezetkárosodás tényének feltüntetése mellett utalni kell a tény jellegét és mértékét megállapító végleges határozatra, illetve az annak mellékletét képező vázrajzra.

(3) A (2) bekezdés szerinti határozatnak tartalmaznia kell a károsodás jellegét és mértékét az alábbiak szerint:

d) a károsodást okozó szennyező anyag vagy anyagcsoport megnevezését és mértékét (minimális és maximális koncentráció) tételesen,”

Mivel az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság 35600/2692-3/2019. ált. számú módosított véleménye – felszín alatti víz tekintetében – nem tartalmazta a fenti jogszabályban előírt szennyezőanyag-koncentrációk megnevezését és mértékét (minimális és maximális koncentráció), ezért a BE-02/21/52285-013/2019.

ügyiratszámú végzésemben ezen adatok megküldésére vonatkozóan ismételtlen megkerestem a vízügyi és vízvédelmi hatóságot.

A Főosztályra 2019. július 23-án érkezett 35600/2692-3/2019. ált. számú levelében a vízügyi és vízvédelmi hatóság az alábbiakat nyilatkozta:

*„Hivatkozva a hatóságunkra beérkezett fenti számú megkeresésükre az alábbi tájékoztatást adjuk:*

*A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály hivatalból eljárást indított az Orosháza, bezárt telep (belterület 5897, 5903 hrsz.) területén feltárt szénhidrogén eredetű szennyeződéssel kapcsolatban tartós környezetkárosodás megállapítására. Az I. fokú környezetvédelmi hatósági eljárásban hatóságunk 35600/2692-3/2019.ált. számon vízvédelmi szempontú állásfoglalását megadta, melyben javasoltuk az Orosháza, 4541, 4542, 4543, 4544, 4649, 4996/1, 4996/3, 4996/4, 5895, 5896, 5897, 5898/5, 5898/8, 5901, 5903, 5904, 6380 hrsz.-ú ingatlanokra a tartós környezetkárosodás tényét bejegyeztetni.*

*A fenti számú állásfoglalásunkban leírtak szerint: „A hatóságunkra 2019. július 05. napján érkezett, az Agruniver Holding Kft. 00185/0016 iktatószámú levelében foglaltak szerint a tartós környezetkárosodás bejegyzéséhez a változási vázrajz elkészítésénél a 2018. évi monitoring vizsgálatok eredményeit vették figyelembe, mely alapján (D) kármentesítési célállapot határértékig szennyezett talajvíz (önálló fázisú szénhidrogén) kiterjedése 13 831 m<sup>2</sup> .*

*A fent leírtak figyelembe vételével, valamint a hatóságunk rendelkezésére álló iratanyagok alapján a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 33. § (3) bekezdés d) pontja szerinti adatokat az alábbiak szerint adjuk meg:*

- az érintett területen a károkozást okozó szennyező anyagcsoport: szénhidrogén
- mértéke: önálló, szabad fázisú felúszó szénhidrogén 13 831 m<sup>2</sup> kiterjedésben”

A rendelkezésemre álló iratok és dokumentációk alapján az alábbiakat állapítottam meg:

- A Főosztály a BE-02/21/45655-012/2018. ügyiratszámú határozatában műszaki beavatkozás folytatására és kármentesítési monitoring végzésére kötelezte az Nyrt.-t az Orosháza, belterület 5897, 5903 hrsz.-ú telephelyen és annak környezetében feltárt szénhidrogén-eredetű szennyeződés nyomon követése érdekében. Tárgyi területen 1997. óta folyik kármentesítési monitoring tevékenység. Az aktív műszaki beavatkozás 1999. óta tart.
- A talajvíz tisztítása 2016. decembere óta drénszivárgós tisztítórendszer szakaszos üzemeltetésével történik.
- A talajmonitoring vizsgálati eredmények szerint a földtani közeg CH-szennyezettsége – egy, vagy több paraméter esetében – több ponton és mélységben is meghaladja az adott területre megállapított (D) kármentesítési célállapot-határértékeket.
- A talajszennyezettség maximuma a fedőrétegben, illetve a talajvíztartó réteg felső részében, 2-4 m közti mélységben koncentrálódik. A földtani közeget érintő, közvetlen beavatkozást a tervezők a meglévő területhasználatok és beépítettség figyelembe vétele mellett nem javasolták.
- A tartós környezetkárosodással érintett területen jelenleg 16 db fölözőkút és 2 db – vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező – monitoring kút található. A 2018. évben elkészített műszaki beavatkozási tervdokumentációban, valamint az OKIR-rendszerbe feltöltött adatok szerint a fölöző kutakban változó mennyiségben, de folyamatosan tapasztalható a felúszó szénhidrogén-fázis jelenléte. Az érintett ingatlanokon lévő 5. számú figyelőkútban felúszó szénhidrogén-fázis jelenléte tapasztalható.
- Fentiekben túl megállapítható, hogy a szennyezett gócon kívüli területen kialakított figyelőkutakban mért szennyezőanyag-koncentrációk egy esetben sem érték el a (D) kármentesítési célállapot határértéket.
- A Kft. a 00185/0015 iktatószámú levelében adott tájékoztatása szerint a tartósan károsodott terület nagyságát a 2018. évben elvégzett mérési eredményekre alapozták.  
A benyújtott iratanyagot és a rendelkezésemre álló egyéb nyilvántartásokat áttanulmányozva megállapítottam, hogy – felszín alatti víz tekintetében – nem áll rendelkezésre a Favir 33. § (3) bekezdés d) pontjában előírt szennyező anyagcsoport megnevezése és mértéke, ezért a Kft.-t nyilatkozattételre szólítottam fel a fenti adatok megadására vonatkozóan.  
A Kft. a 00185/0020 iktatószámú levelében – felszín alatti víz tekintetében – megadta a Favir. által előírt anyagcsoport megnevezését és azok minimális és maximális koncentrációját. Ezen értékeket jelen határozat rendelkező rész I. 4. 4.1. pontjában szereplő táblázatba rögzítettem.
- A Favir. 33. § (1) bek. rendelkezése szerint tartós környezetkárosodásnak minősül, ha a tevékenység olyan károsodást okozott a földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben, amely a természeti folyamatok vagy beavatkozás révén a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásától számított 5 éven belül sem csökken (D) kármentesítési célállapot határérték alá. A jelen esetben megállapítottam, hogy a furatokból vett talajminták esetében a szennyező anyagok (benzol,



toluol, etil-benzol, xilolok, egyéb alkil-benzol, összes alifás szénhidrogén) maximális koncentrációja 5 év elteltével is meghaladja a vonatkozó (D) értéket.

- A tartós környezetkárosodással érintett területek belterületen helyezkednek el, érintve állami területeket, magánszemélyek, valamint egyházi intézmény ingatlanjait is.
- A Főosztály az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által 12476-9-14/2012. iktatószámon kiadott – műszaki beavatkozás folytatására kötelező határozatát többször is módosította. A 13055-012/2015. ügyiratszámú módosító határozat II. A) pontja rendelkezéseket tartalmazott – többek között – a koporsós temetés és a talajvíz kivétel megtiltására, valamint lakóingatlan építési tilalmára is.
- Fentiekre, valamint a Népegészségügyi Osztály által BE-06/NEO/1176-2/2019. ügyiratszámú adott tájékoztatására figyelemmel 2019. 06. 05. napján helyszíni szemlét tartottam, amelyen részt vett a Népegészségügyi Osztály, valamint az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Építéshatóság ügyintézője is. A szemléről BE-02/21/52285-007/2019. ügyiratszámú feljegyzés készült, melyben rögzítésre került, hogy a tiltással érintett ingatlanokon lakóingatlan építése, valamint koporsós temetés végzése 2015 óta nem történt.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (továbbiakban: Kvt.) 52. § rendelkezései szerint:

*„52. § (1) Véglegessé vált hatósági vagy jogerős bírósági határozattal megállapított tartós környezetkárosodás tényét, mértékét és jellegét az ingatlan-nyilvántartásban fel kell tüntetni.*

*(2) A bejegyzést a környezetvédelmi hatóság kezdeményezi, illetve azt - felelősség bírósági megállapítása esetén - a bíróság hivatalból rendeli el.*

*(3) A bejegyzés alapjául szolgáló környezetszennyezettség ténye, mértéke és jellege megszűnését, illetve megváltozását az ingatlan tulajdonosa kérelmére a bejegyzést kérő hatóság, illetve a bejegyzést elrendelő bíróság állapítja meg, majd a bejegyzés törlése, illetve módosítása iránt hivatalból intézkedik.”*

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inyvt.) 17. § (1) bekezdés 14. és 16. pontja az alábbiakról rendelkezik:

*„17. § (1) Az ingatlan-nyilvántartásba csak az ingatlanhoz kapcsolódó következő, jogilag jelentős tények jegyezhetők fel:*

*14. végleges hatósági vagy jogerős bírósági határozattal megállapított tartós környezetkárosodás ténye, mértéke és jellege,*

*16. bírósági vagy hatósági határozaton alapuló telekalakítási és építési tilalom elrendelése, valamint egyéb építésügyi korlátozás, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényben meghatározott építésügyi kötelezés, valamint önkormányzati hatósági döntésen, vagy hatósági szerződésen alapuló településrendezési kötelezettség ténye,”*

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 20. § (1) bekezdés b) pontja az alábbiakról rendelkezik:

*„20. § (1) b) Az érintett területre*

*b) telekalakítási, illetve építési tilalom rendelhető*

*ba) a településrendezési feladatok megvalósítása, végrehajtása, továbbá a természeti, környezeti veszélyeztetettség megelőzése,*

*bb) a természet-, illetve a környezet védelméről szóló törvényekben foglaltak érvényre juttatása érdekében.”*

A telekalakítási és építési tilalom elrendeléséről szóló 24/2009. (IX. 30.) NFGM rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdés a) pontja az alábbi rendelkezést írja elő:

*„1. § (1) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 20. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott célból telekalakítási és építési tilalom (a továbbiakban együtt: tilalom) rendelhető el.*

*(2) A tilalom elrendelése történhet:*

*a) a települési önkormányzat rendeletében,”*

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X.1.) Korm. rendelet 59. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

*„59. § (1) A Kormány a temetkezési szolgáltatási tevékenységeket engedélyező hatóságként, valamint a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóságként*

*b) a temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellenőrzése tekintetében a temető fekvése szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát (a továbbiakban: járási hivatal)*

*jelöli ki.”*

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés c) pontja kimondja, hogy:

*„14. § (2) A vízjogi engedélyt vissza kell vonni, ha alapvetően megváltoztak azok a feltételek és körülmények, amelyek az engedély alapjául szolgáltak, így különösen:  
c) vízgazdálkodási, környezet- és természetvédelmi, közegészségügyi érdek és az ezeket érvényesítő külön jogszabályban meghatározott feltételek azt szükségessé teszik;”*

Fenti jogszabályok figyelembe vételével jelen határozatom rendelkező rész IV. pontjában rendelkeztem az építési tilalom, a koporsós temetés, valamint a talajvíz-kivétel megtiltása érdekében a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságok felé történő megkeresésről. Ennek érdekében jelen határozatot a véglegessé válást követően megküldöm az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Építéshatósága, az Orosházi Polgármesteri Hivatal Jegyzője, valamint a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatal Hatósági Osztálya részére a hatáskörébe tartozó eljárások lefolytatása érdekében.

Fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megállapítottam a tartós környezetkárosodás tényét, ezért – megfelelően az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 39. §-ban foglaltakra is – annak ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyeztetéséről döntöttem és jelen határozat rendelkező rész III. pontjában rendelkeztem az illetékes földhivatal megkeresése érdekében.

A határozat a Favir. 33. § (1)-(2) bekezdésén, és az Ákr. 80. § (1) bekezdésén alapul, megfelelően a Favir. 33. § (3)-(4) bekezdéseiben, valamint az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek. A kármentesítési monitoring végzésének időtartamát a Favir. 30. § (4) bek. b) pontja alapján szabályoztam.

A Népegészségügyi Osztály véleménye az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdésén, a temetőkről és a temetkezésről 1999. évi XLIII. törvény 26. § (1) bekezdésén alapul.

A tartós környezetkárosodás fennállásnak ellenőrzésére vonatkozóan a Favir. 33. § (5) bek.-e, míg annak eredménye alapján történő intézkedésre a 33. § (6) bekezdése tartalmaz rendelkezéseket.

A határozat egy példányát az ügyfelek mellett – az Ákr. 85. § (1) bek. rendelkezése alapján – megküldöm az eljárásban közreműködő vízügyi és vízvédelmi hatóságnak, és Népegészségügyi Osztálynak, továbbá a Favir. 33. § (7) bek.-e alapján a közigazgatási területi szempontból érintett település (Orosháza) önkormányzatának.

A határozat ellen a jogorvoslat igénybevételevel kapcsolatos tájékoztatás az Ákr. 112. §-án, a 116. § (3) bekezdés d) pontján, 117. § (1) bekezdésén és a 118. § - 119. §-ain alapul.

A közhírré tétel útján történő közlésről szóló tájékoztatásom az Ákr. 89. § (1) bekezdésén, és a 85. § (5) bekezdés b) pontján alapul, figyelemmel a Kvt. 98. § (1) bekezdésére is. A határozat az Ákr. 89. § (3) bekezdés c) pontja alapján – annak véglegessé válását követően – Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály hirdetőtábláján és a Békéscsabai Járási Hivatal honlapján közhírré tétel útján szintén közlésre kerül.

A hivatalból indított I. fokú hatósági eljárás illetékmentes.

A fellebbezési illeték mértékére és megfizetésének lerovásának módjára vonatkozó tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény *(továbbiakban: Itv.)* 29. § (2) bekezdésén és az Itv. 73. § (2), (4) pontjain alapul.

A hatásköröm és illetékességem a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 281. § (1) bekezdés 4. pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotott a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 8/A. § (1) bekezdésében előírtakon alapul.

Kérem a Tisztelt Járási Földhivatalt, hogy a tartós környezetkárosodás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről szóló határozatát szíveskedjen az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságnak is megküldeni.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonlap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény 32/B. § (1) bekezdés b) pontja szerint a Főosztály az ingatlan-nyilvántartási eljárás során teljes személyes díjmentességben részesül.

**Tájékoztatom az érintett ügyfeleket,** hogy a tartós környezetkárosodás fennállását az I. fokú környezetvédelmi hatóság a vízvédelmi hatóság bevonásával – a Favir. rendelet 33. § (5) bekezdése alapján – ellenőrzi, melynek eredménye alapján intézkedik a változások ingatlan-nyilvántartásba történő átvezetéséről, illetve annak szükség szerinti törléséről.

Gyula, 2019. július 31.

**dr. Gulyás György**  
járási hivatalvezető  
nevében és megbízásából:

**Farkas József**  
osztályvezető

Kapják: ügyintézői utasítás szerint